

Pět let působení vzdělávacího centra v SVK Hradec Králové

Alena Součková

Vzdělávání knihovníků patří mezi regionální funkce knihoven a je jedním z mnoha úkolů krajské knihovny. Vznik regionálních výukových center pro vzdělávání knihovníků ČR a jejich koordinovaná činnost byla koncipována v rámci projektu knihovnického konsorcia MOLIN ještě před přijetím knihovního zákona (v roce 1999). V případě Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové se musíme ohlédnout ještě mnohem dále.

Od roku 1962 byla totiž SVK Hradec Králové konzultačním střediskem Střední knihovnické školy v Brně a v průběhu tří desetiletí – až do roku 1993, prošlo nadstavbovými kurzy téměř 500 knihovníků nejenom z východních Čech, ale i z přilehlých oblastí sousedících krajů. První absolventi studia jsou již dávno v důchodu. Nadstavbové studium sice bylo zastaveno reformami v resortu školství (vznik vyšších škol a bakalářského studia), nezastavily se však vzdělávací aktivity pro knihovníky. Pořádaly se přednášky, kurzy a školení se zaměřením na využívání nových technologií v knihovnách, nová katalogizační pravidla, pokračovalo se v tradičních literárních přednáškách atd.

Výsledky průzkumu vzdělanostní struktury (pořádaný v roce 1998) a zavádění moderních technologií do knihoven však určily nové priority ve vzdělávání knihovníků. Prioritou číslo jedna se staly znalosti informačních a komunikačních technologií (ICT) a získávání praktických dovedností s používáním počítačů v knihovnách. Proto v prvním roce fungování dotačních titulů Ministerstva kultury (v roce 2000) byly v rámci podprogramu VISK 2 – Celoživotní vzdělávání knihovníků - zřízeny a vybaveny počítačové učebny pro výuku knihovníků v krajských knihovnách. Učebna v prostorách studovny SVK Hradec Králové na Eliščině nábřeží mohla již v roce 2001 přivítat zájemce o získávání nových znalostí a dovedností. V tomto roce se školení účastnily i knihovnice ze sousedních krajů – Pardubického a Libereckého, kde učebny byly vybudovány později.

Co se za zmíněných pět let v učebně uskutečnilo nejlépe dokumentují následující čísla:

rok	počet kurzů	počet odučených hodin	celkový počet účastníků	celkový počet zúčastněných knihoven	z toho knihovny s dobrovolným knihovníkem	z toho specializované knihovny
2001	18	280	206	28	1	-
2002	23	350	294	49	17	-
2003	21	320	267	39	13	-
2004	13	210	159	21	5	1
2005	13	195	137	27	13	1
celkem	87	1355	1063	164	49	2

Uvedená tabulka zahrnuje kurzy počítačové gramotnosti. Většina účastníků absolvovala všech sedm modulů školení podle osnov ECDL. Můžeme konstatovat, že v každé profesionální knihovně Královéhradeckého kraje je alespoň jeden pracovník se základními znalostmi a dovednostmi v počítačové gramotnosti. Kurzy budeme pořádat i v roce 2006. Rádi bychom se zaměřili na knihovníky obecních knihoven. Zkušení lektori je seznámí se základy práce na

počítači ve zkráceném 20 hodinovém kurzu, aby mohli zajišťovat kvalifikovanou obsluhu ve svých knihovnách, které budou vybaveny novými počítači a připojením k internetu.

Potěšitelné je, že 23 pracovníků knihoven po úspěšném složení zkoušek v akreditovaném testovacím středisku na Univerzitě Hradec Králové převzalo Certifikát ECDL a dalších 9 knihovnic dokončí zkoušky příští rok.

Moderně vybavená počítačová učebna SVK Hradec Králové slouží i dalším účelům: Každý týden zde probíhají nácvikové lekce pro uživatele, exkurze pro studenty středních škol a ve zbývajícím čase je učebna zpřístupněna uživatelům pro práci s internetem, wordem a databázemi (ročně evidujeme kolem 6 tisíc přístupů).

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové každoročně přichází s nabídkou dalších vzdělávacích akcí pro knihovníky – jak v oblasti využívání nových technologií, tak v rámci celoživotního vzdělávání (připravovány jsou kurzy managementu, komunikačních dovedností i žádané literární přednášky). A s tímto trendem počítáme i do budoucna, zvláště, když nová budova nabídne nesrovnatelně kvalitnější prostory a vybavení.